NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 8 (XII) Nr. 11. WARSZAWA Listopad 1930 r.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 12 z dnia 27 września 1930. r.

XI ZJAZD WALNY.

I. **Termin Zjazdu.** Zjazd Walny odbędzie się w czasie Świąt Bożego Narodzenia, między 30 grudnia 1930., a 5 stycznia 1931 r. Ostateczny termin zostanie dodatkowo ogłoszony.

II. **Porządek Zjazdu:**

Pierwszy dzień: — godz. 9. — Msza Św.

Godz. 10. — Otwarcie Zjazdu Walnego w I terminie.

Godz. 11. — Otwarcie Zjazdu Walnego w II terminie bez względu na ilość obecnych.

Godz. 11 — 12. Zagajenie. Wybór Prezydjum, przemówienia powitalne.

Godz. 12 — 14. — Referat dha dra T. Strumiłły p. t. „Ofenzywa Harcerstwa". Odczytanie protokułu X Nadzwyczajnego Zjazdu Walnego. Odczytanie wniosków i odesłanie do Komisyj. Wybór Komisji Głównej (15 członków) i in.

14 — 16.—Przerwa obiadowa.

Godz. 16 — 19. Sprawozdania N. R. H., Komisji Rewizyjnej, Naczeln. Honorowego Sądu Harc. i dyskusja nad niemi.

Godz. 19 — 22. Prace Komisyj.

Drugi dzień — godz. 9 — 12. Prace Komisyj.

Godz. 12 — 14. Przerwa obiadowa.

Godz. 14 — 20. Zebranie plenarne. Wybór członków Naczelnej Rady na miejsce ustępujących, sprawozdania i wnioski Komisyj, (głosowanie), Zamknięcie Zjazdu.

III. **Komisje:** 1) Główna, 2) Skarbowa, 3) Drużyn żeńskich, 4) Drużyn męskich, 5) Starszego Harcerstwa, 6) Kapelanów, 7) Kół Przyjaciół Harc.

IV. **Terminy przedzjazdowe.** — N. zwraca uwagę na terminy ustalone w związku ze Zjazdem Walnym.

1.XII.1930 r. — ostatni dzień składania wniosków (także wolne wnioski w tym dniu winny znaleźć się w biurze Naczelnictwa. W myśl uchwały III Zjazdu Walnego (Rozkazy i Okólniki N. Z. H. P,. rok 1922, nr. 13), wnioski w sprawie Statutu nie mogą być traktowane, jako nagłe.

20.III.1930 r., — upłynął ostateczny termin rejestracji Zrzeszeń Starszego Harcerstwa, oraz K. P. H. i ostateczny termin wpłacania należności od zrzeszeń St. H. i Kół P. H.

15.XI.1930 r., do godz. 15-ej ostateczny termin wpłacania opłat członkowskich za trzy kwartały 1930 r. Wpłacać należy osobiście lub na konto **P. K. O. 1550,** z zaznaczeniem na odcinku, kto, (adres) i z jakiego tytułu wpłaca.

V. **Uprawnienia.** W myśl Statutu i Og. Reg. Wewn. (Reg. Zjazdu Walnego „Rocznik Harc." str. 78), prawo decydującego głosu na XI Zjeździe Walnym przysługuje:

a) Z urzędu wszystkim członkom Komisji Rewizyjnej Z. H. P., Naczelnego Honorowego Sądu Harc., Naczelnej Rady Harc., członkom czynnym Głównych Kwater, Komendantom Chorągwi, Przewodniczącym Oddziałów, i ich zastępcom (ewen. 2 delegatom Z. O.). Delegaci winni mieć zaświadczenie Z. O. o delegacji;

b) Delegatom członków czynnych: w myśl par. 18 Statutu Z. H. P., który brzmi: — „gdy liczba członków czynnych przekroczy 300 będą brać udział w Zjeździe delegaci członków czynnych w ilości 1 na 3", oraz zgodnie z Og. Reg. Wewn. (Reg. Zjazdów Walnych), N. ustala następujący sposób wybierania delegatów członków czynnych: harcmistrzów, harcmistrzów Rzeczypospolitej, działaczy harcerskich na Zjazd Walny.

1) G. K. na podstawie statystyki ostatniej określają liczbę delegatów, o czem N. do dnia 25 listopada 1930 r. zawiadamia Z. O. i Kom. Chor. Komendy Chorągwi po porozumieniu zwołują w czasie Zjazdu Oddziału lub oddzielnie specjalne zebranie członków czynnych wspólnie druhen i druhów i zarządzają wybory delegatów.

2) Czynne i bierne prawo wyborcze mają na tych zebraniach członkowie czynni zarejestrowani na rok 1930, jako czynnie pracujący lub urlopowanie ni dłużej, niż trzy miesiące, o ile uregulowali składkę za rok 1929 i przynajmniej za trzy kwartały 1930 r.

3) Wybory mogą być jawne, lub na żądanie tajne.

4) Celem umożliwienia odzwierciadlenia różnych prądów harc., każdy głosuje na $^2/_3$ ilości kandydatów, (np. przy 15 kandydatach, każdy głosujący wypisuje 10 nazwisk). Dokładne liczby, ilu kandydatów każdy głosujący wypisuje — ustali wspomniane pod p. 1 zarządzenie G. K. Wybrane są te osoby, które kolejno otrzymały największą ilość głosów.

5) Każdy delegat winien posiadać zaświadczenie z wyboru, podpisane przez przewodniczącego i sekretarza zebrania wyborczego.

6) Odpisy protokółów zebrań wyborczych przesyła przewodniczący zebrania Naczelnictwu do dnia 15 grudnia r. b. Protokół winien zawierać spis uczestniczących w zebraniu członków czynnych, z wskazaniem daty i liczby kwitu. opłaconej składki (jeżeli opłacono przez P. K. O. wystarczy data) i potwierdzenie przez Kom. Ch. że istotnie dany druh (druhna) zgłosił się do pracy w r. 1930 i obowiązki wykonywał.

c) Delegatom Kół i drużyn st. harc. przyjętych formalnie do Z.H. P., zarejestrowanych na rok 1930, po przedstawieniu kwitu na wpłacenie 10% od dochodów za rok 1929 do kasy Z. O. Koła i drużyny st. harc.—wybierają jednego delegata na 25 pełnoletnich członków zwyczajnych, nie mających praw członków czynnych Z.H. P. Koła i drużyny st. harc. liczące mniejszą ilość członków, lecz nie mniej, niż 10 wysyłają jednego delegata. W głosowaniu przy wyborze delegatów biorą udział pełnoletni członkowie uprawnieni, nie zalegający ze składkami dłużej, niż jeden kwartał. Członkowie nadzwyczajni Kół i drużyn st. h. nie mogą brać udziału w wyborze delegata. Delegaci są obowiązani przedstawić w biurze Zjazdu dokumenty stwierdzające delegowanie.

d) Delegatom K. P. H. zarejestrowanym w okresie sprawozdawczym, przyczem N. wyjaśnia: 1) prawo wysyłania delegatów na Zjazd Walny Z. H. P. przysługuje Kołom zarejestrowanym w N. Z. H. P. w roku sprawozdawczym. Za zarejestrowane, uważa się Koła umieszczone w wykazie odnośnego Z. O., przesłanym w terminie do dnia 20 marca Naczelnictwu z drugim egz. sprawozdania Koła, dowodem wpłacenia na rzecz Naczelnictwa, opłaty rejestracyjnej w sumie zł. 10.—, od każdych 50 członków na rok 1930 i ewentualnie zaległych opłat za rok poprzedni:

2) Z. H. P. wybiera delegatów ze swego grona na ogólnem zebraniu członków Koła, uprawnionych do głosowania t. j. nie zalegających ze składkami dłużej, niż jeden kwartał. Koła Przyjaciół H. o ile liczą przynajmniej 25 członków wysyłają jednego delegata; Koła Przyjaciół Harc. o liczbie ponad 100, o ile opiekują się więcej, niż jedną drużyną wysyłają 2-ch delegatów. Zaleca się, by delegatami Koła byli przedewszystkiem członkowie Zarządu, lub członkowie z pracą Koła obeznani. Ogólne zebranie Koła może przelać prawo wyboru delegata na zwój Zarząd.

3) Byli członkowie czynni i byli podharcmistrze mogą być delegatami K. P. H., o ile w roku sprawozdawczym zostali członkami współdziałającymi Koła i pracują w Kole za zgodą Naczelniczki względnie Naczelnika G. K.

4) Delegat K. P. H. nie może mieć 2 lub więcej mandatów i ma tylko jeden głos.

5) Dokumentem, upoważniającym delegata Koła do wzięcia udziału w Zjeździe Walnym jest:

a) legitymacja wystawiona przez Zarząd Koła i stwierdzająca, iż delegat został wybrany zgodnie z niniejszą instrukcją, wzgl. przez zebranie plenarne Koła lub paru Kół danej miejscowości, o ile poszczególnie liczą one mniej, niż 25 członków.

b) uwierzytelniony przez Z. O. odpis protokułu zebrania Koła lub paru Kół, liczących mniej, niż 25 członków. Protokół ten winien zawierać ilość członków, uprawnionych do wyboru delegata, względnie upoważnienie dla Zarządu Koła do wyboru delegata. W tym ostatnim wypadku wraz z legitymacją powinien być załączony odpis protokółu, a powołującego delegata na Zjazd Walny.

VI. **O miejscu Zjazdu** N. poda wiadomość po odnośnej uchwale Naczelnej Rady.

VII. Z. O. ogłoszą przed 25 listopada w jednym z pism miejscowych miejsce, termin i porządek dzienny Zjazdu Walnego.

(—) **Eugenjusz Ryszkowski.**
Za sekretarza Generalnego Z.H.P.

(—) **Władysław Sołtan.**
Przewodniczący Z.H.P.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 13 z dnia 29 września 1930 r.

Naczelnictwo podaje do wiadomości zmiany w statucie Z. H. P. uchwalone przez VIII Zjazd Walny, a zatwierdzone przez Komisarjat Rządu m. st. Warszawy w r. b. w Rejestrze Stowarzyszeń pod Nr. 1047:

1) po par. 2 dodać nowy: „zasadnicze podstawy ideologji harcerskiej ujęte są w Przyrzeczeniu i Prawie Harcerskiem". Przyrzeczenie i Prawo Harcerskie (tekst).

2) par. 3. pkt. 1 obecnie brzmi: „Przez zakładanie a) gromad zuchów i wilcząt; b) drużyn harcerskich; c) Zrzeszeń Starszych Harcerek i Harcerzy; d) Kół Przyjaciół Harcerstwa. Uwaga: Powyższe jednostki organizacyjne mogą być łączone w większe ogniwa na podstawie regulaminu".

3) par. 6 (obecnie 7.) brzmi: „Opłacanie do kasy Naczelnictwa rocznej składki w wysokości 6 złotych".

4) par. 7. (ob. 8.) pkt. 2 po słowach: „Zadeklarowaną składkę nie mniejszą" brzmi: „niż 6 złotych rocznie". Uwaga 2 skreślona.

5) par. 11 (ob. 12) pkt. 1. brzmi: „Tworzą na podstawie szczegółowych regulaminów oddzielne: a) Koła Przyjaciół Harcerstwa; b) Zrzeszenia Starszych Harcerek i Harcerzy".

6) Uwaga do par. 16 (ob. 17.) brzmi: „Prawo głosu na Zjeździe Walnym względnie wybierania delegatów mają członkowie pełnoletni, nie zalegający ze składkami dłużej, niż jeden kwartał.

Uwaga 1. — Prawo wysyłania delegatów mają tylko Koła (Zrzeszenia) zarejestrowane formalnie na dany rok administracyjny, jako faktycznie czynne, o ile przytem uregulowały opłatę wpisową.

Uwaga 2. — Zrzeszenia Starszego Harcerstwa wybierają jednego delegata na 25 członków Zrzeszenia, nie mających praw członków czynnych Z. H. P. (par. 11). Zrzeszenia liczące mniejszą ilość członków, lecz nie mniej niż 10 wysyłają jednego delegata.

Uwaga 3. — Koła Przyjaciół Harcerstwa o ile liczą przynajmniej 25 członków, wysyłają jednego delegata, Koła o mniejszej liczbie członków w tem samem środowisku mogą łącznie wysyłać jednego delegata. Koła Przyjaciół Harcerstwa o liczbie ponad 100, o ile się opiekują więcej, niż jedną drużyną, wysyłają 2-ch delegatów.

7) w par. 16 (par. 17.) p. 3 po słowach: „Wszyscy członkowie Naczelnej Rady" dodano „Członkowie Komisji Rewizyjnej i Naczelnego Honorowego Sądu Harcerskiego".

8) w par. 18 (ob. 19.) skreślono pierwsze zdanie, wstawiając nowe: „Rok sprawozdawczy trwa od 1.IX. do 31.VIII". W treści tego par. zmieniono wyraz „kalendarzowego" na „sprawozdawczego".

9) w par. 20. (ob. 21) w pkt. 3 skreślono słowa: „Sprzedaży i obciążenia ruchomości".

10) w Uwadze do par. 20 (ob. 21) pkt. 5 dodano: „nadto w skład Naczelnictwa wchodzi z urzędu Naczelny Kapelan Związkowy".

11) par. 21. (ob. 22) pkt. 1b. brzmi: „Z delegatów Zarządów Oddziałów wybieranych po jednym z każdego Z. O. na przeciąg jednego roku"; pkt. 1c. — „Z urzędu Naczelny Kapelan Związkowy, mianowany na wniosek N. R. H. przez Ks. Arcybiskupa Warszawskiego".

12) w par. 21 (ob. 22) pkt. 2. pierwsze zdanie brzmi: „Zwyczajne zebrania Naczelnej Rady Harcerskiej odbywają się 4 razy do roku".

13) w par. 22. (ob. 23) w pkt. 6 dodano: „... kupuje i sprzedaje ruchomości".

14) do par. 23. (ob. 24) po słowach: „Wybieranych przez Zjazd Walny" dodano: „Z pomiędzy członków Z. H. P.".

(—) **Jan Grabowski,** hm.
Sekretarz Generalny Z. H. P.

(—) **Władysław Sołtan,**
Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. z dnia 30 września 1930 r.

I. **LXVIII Zjazd N. R. H.**

Naczelnictwo podaje do wiadomości, że w dniu 15 czerwca b. r. w Warszawie odbył się LXVIII Zjazd N. R. H. pod przewodnictwem dha Władysława Sołtana. W Zjeździe wzięło udział 29 członków N. R. H. Zjazd zajmował się stylistycznem opracowaniem, uchwalonego przez Nadzwyczajny Zjazd Walny, nowego statutu Z. H. P. i ustalił ostateczny jego tekst. Poza tem Naczelna Rada powzięła następujące uchwały:

1. **Prawo Harcerskie.** Prawo Harcerskie w nowem brzmieniu wchodzi w życie od chwili ogłoszenia w Wiadomościach Urzędowych.

2. **Podziękowania.** N. R. H. dziękuje przedstawicielom Ministerstwa za przedłożone Radzie propozycje sformułowania 55 par. statutu.

N. R. H. dziękuje wszystkim tym, którzy przyczynili się do opracowania nowego statutu Z. H. P.

3. **Nowe regulaminy.** N. R. H. poleca Naczelnictwu opracować regulaminy przewidziane w nowym statucie Z. H. P.

4. **Legalizacja nazwy „harcerz", oznak i stroju harcerskiego.**

W związku z par. 49 nowego statutu Z. H. P. Zjazd N. R. H. poleca Naczelnictwu poczynić starania, mające na celu uzyskanie prawnego zabezpieczenia spraw, określonych w powyższym 49 paragrafie.

5. **Komisja „Strażnicy".** — Rozwiązuje się Komisję, powołaną przez XLIII Zjazd N. R. H. dla zbadania zarzutów, stawionych czasopismu „Strażnica Harcerska".

6. **Sprawy „Strażnicy Harcerskiej" i „Straży nad „Wisłą".** N. R. H. nie wchodząc w meritum zarzutów poleca Naczelnictwu przekazać Naczelnemu Sądowi Harcerskiemu wszystkie zarzuty, zgłoszone przeciwko redaktorom i współpracownikom „Strażnicy Harcerskiej" i „Straży nad Wisłą".

II. **Mianowanie Starszyzny:** — Harcmistrzynie: Zofja Zalewska (Ch. Lubelska), Marja Czajkówna, Józefa Pisztówna (Ch. Krakowska);

Podharcmistrzynie: Jadwiga Sawczukówna, Wanda Szlamińska (Ch. Kielecka pod warunkiem nadesłania opinji Z. O.), Aleksandra Bogucka, Marja Gąsiorowska, Jadwiga Klimaszewska, Marja Książkówna, Zofja Kottikówna, Alina Malinowska, Marja Stankiewiczówna, Marja Terplicówna (Ch. Krakowska), Wanda Głowacka (Ch. Lubelska), Wanda Asłanowiczówna (Ch. Mazowiecka).

Działaczka harcerska: Zofja Tucholska (Ch. Poznańska).

III. **Zwolnienia z Z. H. P..** — N. zwalnia z Z. H. P. na własną prośbę hm. Halinę Krupkową, członka G. K. Ż.

(—) **Jan Grabowski**
Sekretarz Generalny Z. H. P.

(—) **Władysław Sołtan**
Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY M. L. 19 z dnia 11 października 1930 r.

ZARZĄDZENIA BIEŻĄCE 2.

22(1). Doroczny wpis starszyzny. Członkowie Starszyzny Harcerskiej zgodnie z Og. Regulaminem Wewn. (Rocznik Harc. str. 96), zgłaszają corocznie Naczelnictwu Z. H. P. (Głównej Kwaterze) swój udział w pracy czynnej. Zgłoszenia dokonywa się przez przesłanie wypełnionej „karty rejestracyjnej starszyzny Z. H. P.", którą można nabyć w C. K. D. H. Obowiązek rejestracji dotyczy wszystkich członków Starszyzny, nawet urlopowanych i przeniesionych do rezerwy. Kartę rejestracyjną należy przesłać do przełożonej Komendy Chorągwi przed 20 grudnia b. r.

5. HUFCE.

51(1). Mianowania Hufcowych. 1. Pacyński, hm; h. Suwalski, Ch. Białostocka; 2) mec. Józef Dąbrowo, H. Grodzieński; Ch. Białost.; 3) Bronisław Lange, H. Chojnicki, Ch. Pomorska; 4) Leonard Tomaszewski, ph. H. Grudziądzki, Ch. Pomorska; 5) Feliks Gawarzyński, ph., H. Wąbrzeski, Ch. Pomorska; 6) Karol Dobiński, ph, H. Kutnowski, Ch. Włocławska.

7. GŁÓWNA KWATERA.

71(1). Referent drużyn specjalnych Antoni Smolarczyk.

71(2). Referent środowisk kierowniczych, ph. Franciszek Czapliński (W Rozkazie L. 18 pkt. 71(1). mylnie wydrukowano „Referent Komend Chorągwi").

9. SPRAWY OSOBOWE.

98(1). Kurs korespondencyjny. Józef Brzeziński, Leszek Czarnik (Ch. Lwów); Zdzisław Jurajda (Ch. Lwów); Klemens Kozbiał (Ch. Śląsk); Konstanty Kozikowski (Ch. Radom); Józef Kozłowski (Ch. Poznań); Tadeusz Krawczyk (Ch. Śląsk); Czesław Kumala (Ch. Śląsk); Inocenty Libura (Ch. Śląsk); Witold Marcinkowski (Ch. Poznań); Jan Habuszczak (Ch. Poznań); Wojciech Niederliński (Ch. Śląsk); Jan Pater (Ch. Śląsk); Jan Puhaczewski (Ch. Wilno); Czesław Szwagrzak (Ch. Kielce); Stanisław Zembrowicz (Ch. Śląsk).

O. POCHWAŁY, OZNAKI.

01(1). Podziękowanie Druhowi Marjanowi Łowińskiemu hm. b. komendantowi Chorągwi Śląskiej, zwolnionemu z powodu przeniesienia służbowego, serdecznie dziękuję za ofiarną i wydatną pracę na odpowiedzialnem stanowisku. Wyrażam nadzieję, że i nadal będzię mógł współpracować z Główną Kwaterą.

02(1). Oznakę dziesięciolecia służby harcerskiej otrzymują: ph. Franciszek Czapliński Nr. 74, Jerzy Chyczewski Nr. 181 (G. Kom.), dr. h. Witold Fusek Nr. 182, Emiljan Tańcula Nr. 183 (Kraków), hm. Franciszek Machalski Nr. 184, ph. TadeuszKoszczyński Nr. 186, ph. Zygmunt Kleszczyński Nr. 185, Franciszek Morawski Nr. 187, Kazimierz Smoła Nr. 188, Roman Szuszkiewicz Nr. 189, Władysław Wierzbicki Nr. 190 (Lwów), ph. Jerzy Nowakowski Nr. 171, Jan Szymański Nr. 170, I Kaliska D. H. im. T. Kościuszki Nr. 180 (Łódź), hm. Konstanty Zajda Nr. 172, Tadeusz Wesołowski Nr. 179, Stefan Trzewikowski Nr. 173 (Poznań), hm. Witold Sosnowski Nr. 191, ph. Józef Krzemieniewski Nr. 192, Wacław Szumowski Nr. 193, 25 W. D. H. im. St. Żółkiewskiego Nr. 168 (Warszawa), Jan Woźniak Nr. 178 (Zagłębie).

90(1) Unieważniam legitymację członka Starszyzny Harc. Nr. 271 wystawioną na nazwisko dha ph. Feliksa Gawarzyckiego z datą 5 maja 1930 zagubioną w Buczu Harc.

(—) **B. Podhorski** Sekretarz Głównej Kwatery. (—) **St. Sedlaczek**, Hm. Rp. Naczelnik Głównej Kwatery.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z wydawnictw.

„Ćwiczenia i gry“, praca zbiorowa, Nr. 1 Bibljoteki „Skrzydeł“, wydawnictwa Głównej Kwatery Ż. Warunki sprzedaży bezpośrednio w administracji „Skrzydeł“:

Do dnia 1 stycznia 1931 roku: 1 egzemplarz — 75 gr., z przesyłką — 85 gr. Dla członków Z. H. P. — 60 gr., z przesyłką — 75 gr.

Od dnia 1 stycznia 1931 roku: 1 egz. — 1 zł., z przes. 1.10 gr.

Przy zakupie ponad 100 egzemplarzy — 15% rabatu. Wysyłkę uskuteczniamy tylko po otrzymaniu należności. Pieniądze należy wpłacać na konto czekowe P. K. O. 21850 „Skrzydła“. Administracja Bibljoteki „Skrzydeł“ i skład główny wydawnictwa: Warszawa, Z. H. P. Główna Kwatera Żeńska, ul. Zielna 35.

Wytyczne ideowe harcerstwa, sformułowane w uchwałach i postanowieniach władz Związku, a także władz dawniejszych organizacyj dzielnicowych, zawiera wydawnictwo **„Organizacja Harcerstwa“**, zeszyt II — III, zebrali i opracowali: Stanisław Sedlaczek i Irena Sedlaczkowa (zamawiać: Administracja „Harcmistrza“, konto P. K. O. 10020), str. 39, cena 90 groszy.

W broszurze tej znajdujemy zasadnicze uchwały Zjazdów Walnych i zebrań Naczelnej Rady w sprawie Prawa Harcerskiego, rezolucje konferencyj starszyzny, uchwały i rozkazy w sprawie stosunku Harcerstwa do polityki, do organizacyj wojskowych, organizacyj tajnych, deklarację etyczno-społeczną Starszego Harcerstwa, projekt sformułowania „zasad naszej ideologji narodowej i społecznej“, deklaracje w sprawie walki z czynnikami rozkładowemi, uchwały w sprawie abstynencji, w sprawie wychowania gospodarczego i szereg uchwał różnych zjazdów i konferencyj w zasadniczych sprawach harcerskich.

Żaden instruktor harcerski czy instruktorka, starszy harcerz i starsza harcerka nie obejdą się bez tej broszury, wyjaśniającej ideologję naszego Ruchu.

Barwne plansze ilustrujące życie na Dżembori w 1929 r., znakomicie nadające się do dekorowania izb harcerskich — są do nabycia w cenie 3zł. 50 gr. za komplet (osiem sztuk w teczce). Zamówienia kierować należy pod adresem: Warszawa, ul. Zielna 35 m. 9. — Główna Kwatera Harcerzy, — Dżembori, wpłacając należność na konto P. K. O. Nr. 19706 (Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego — Jamboree). Koszta przesyłki dolicza się osobno. (Ref.).

Młody Polak w Niemczech, wychodzący od kwietnia 1930 r. w Berlinie, odznacza się piękną szatą zewnętrzną, która zawiera niemniej bogatą treść w artykułach o strojach i zwyczajach ludowych, ważnych zdarzeniach życia polskiego, utworach beletrystycznych i t. d.

Harcerstwo ma w piśmie stałe, wcale obszerne, miejsce. (S.)

Szkoła, organ Stowarzyszenia Chrześcijańsko - Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, w zeszycie VII, r. 1930 daje m. in. pracę dha D-ra Ignacego Kozielewskiego p. t. „Przyroda a Harcerstwo“.

Józef Jacek Wczęk, O wychowanie „nowej kobiety“, u autora (Kraków, Kanoniczna 14), str. 18, 120 x 70.

Kamil Giżycki, Ze Wschodu na Zachód, listy z podróży z ilustracjami i mapką, Warszawa. 1930, Księgarnia Polska Tow. Polskiej Macierzy Szkolnej, str. 192, 150x100. Jest to barwnie pisany, bardzo ciekawy pamiętnik podróży autora odbytej w 1922 r. z Dajrenu w Chinach do Marsylji.

Kpt. Feliks Brzeskwiński, **Wyszkolenie bojowe pojedyńczego szeregowca,** z przedmową gen. E. Rydza - Śmigłego. Biblj. ofic. 6 p. p. Leg., Wilno 1928, str. 181 + 4, + tablica (program), zezwolone do użytku w formacji i szkołach wojsk.

Interesującą stroną tego wartościowego podręcznika jest zastosowanie do szkolenia rekruta metod — możnaby powiedzieć skautowych o tyle, że wymagają one czynnego ustosunkowania się szkolonego rekruta do stawianych przed nim zagadnień i ćwiczeń. Na drodze pytania i naprowadzania dochodzi się do tego, że młody żołnierz sam przy pomocy instruktora, rozwiązuje zadania. Cały szereg ćwiczeń, jak w ocenianiu odległości, wyzyskaniu terenu dla krycia się, ubezpieczenia marszu, postoju, służby meldunkowej, ilustrowanych zdjęciami fotograficznemi, może stanowić dobry materjał do ćwiczeń harcerskich, nie koniecznie ściśle p. w. Z tego względu podręcznik zasługuje na rozpowszechnianie w drużynach harcerskich. Wydawcy dają dla drużyn opust. **St. S.**

Srokowski Stanisław. Jeziora i moczary Prus Wschodnich. Warszawa. Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy Cena 4.—. zł. Zarówno nauka jak i oświecony ogół polski z dużą obojętnością odnoszą się do Prus Wschodnich, ongiś tak ludnie przez Polaków zamieszkałych. Ten stan rzeczy wydał już, na przestrzeni ostatniego wieku skutki wręcz opłakane, przyczyniające się niemało do kurczenia się żywiołu polskiego w tej krainie. Literatura nasza tycząca się tego przedmiotu ogranicza się do nielicznych prac, dziś już przestarzałych, jak np. studja ojca geografji polskiej Wincentego Pola i artykuły zamieszczone w Słowniku Geograficznym. A przecież Prusy Wschodnie, jako przedmiot poznania geograficznego, stanowią zagadnienie nadzwyczaj doniosłe i pociągające, zwłaszcza zaś hydrografja tego kraju, której nieznajomość niejednego już wodza przyprawiła o klęskę. Z prawdziwem więc uznaniem należy powitać wydaną przez Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy pracę p. S. Srokowskiego, poświęconą jeziorom i moczarom wschodnio-pruskim, praca ta bowiem, przełamując obojętność świata naukowego w tej dziedzinie, stanowi pierwszorzędny nabytek polskiej wiedzy geograficznej. Jest to właściwie w literaturze naszej pierwsze dzieło tego rodzaju, czyniące zadość wymogom naukowym. Autor nie zadowolił się wyzyskaniem całości dostępnej literatury naukowej, zwłaszcza niemieckiej, lecz poszedł dalej: w okresie swego pobytu w Prusiech Wschodnich, jako konsul generalny w Królewcu, przeprowadził samodzielnie należyte prace badawcze na miejscu. Doniosłość gruntownej i źródłowej pracy p. Srokowskiego nie ogranicza się bynajmniej do jej znaczenia ściśle naukowego. Jak słusznie stwierdza sam autor w przedmowie, „odniosą z niej korzyść ci wszyscy, którzy zdają sobie sprawę, czem dla Ojczyzny naszej jest zawieszona nad Polską a stanowiąca integralną część Rzeszy Niemieckiej, niedostępna dla nas prowincja wschodnio-pruska. Poznanie tego rozległego obszaru może być bardzo pożyteczne, jak znowu jego nieznajomość sprowadzić następstwa wręcz fatalne“. Należałoby sobie życzyć, aby ważkie te słowa znawcy Prus Wschodnich dotarły gdzie należy i aby książka jego spotkała się z takiem przyjęciem na jakie ze względu na jej przedmiot i sposób opracowania zasługuje. Praktyczną wartość książki podnosi obszerny słownik nazw geograficznych oraz liczne szkice i mapy. (km).

„W pogoni za słońcem“. Umowę ze słynnym żeglarzem francuskim Alain'em Gerbault-em na wydanie jego wspomnień z samotnej podróży naokoło świata jachtem „Firecrest“ zawarła Główna Księgarnia Wojskowa.

Wspomnienia tych niezwykłych przygód i jedynych w swoim rodzaju przeżyć ujęte są w dwa oddzielne tomy p. t. „W pogoni za słońcem“, obejmujące drogę z Nowego Yorku do Tahiti i „Na powrotnej drodze“ — z Tahiti do Francji.

„W pogoni za słońcem“ ukaże się w najbliższym czasie.

Kronika.

STATUT AKCJI KATOLICKIEJ W POLSCE, przyjęła Komisja Biskupia.

Organizacja A. K. polega na organizacji zrzeszeń a nie jednostek, osób. „Zadaniem A. K. jest zespolenie, organizowanie i wyrabianie zrzeszeń katolickich" „dla celów apostolstwa czyli dla pogłębiania i szerzenia, wprowadzania w czyn i obrony zasad katolickich w życiu jednostki, rodziny i społeczeństwa, zgodnie z nauką Kościoła Katolickiego i wskazaniami Stolicy Św.". „A. K. w Polsce pozostaje w zależności od Episkopatu"., „stoi poza i ponad partjami politycznemi". Statut obejmuje wszystkie obrządki religji katolickiej. A. K. kieruje „Komisja Episkopatu dla spraw A. K.", która zatwierdza regulamin Naczelnego Instytutu Akcji Katolickiej, mianuje na trzy lata prezesa N. I. A. K. oraz Naczelnego Asystenta Kościelnego, z prawem veta, a zadaniem czuwania nad tem, „by działalność N. I. A. K. była zgodna z duchem Kościoła i ze zleceniami Komisji Episkopatu". Zadania N. I. A. K.: a) badanie potrzeb życia katolickiego, b) studjum teorji i praktyki A. K. oraz krzewienie jej ducha i zrozumienia, c) budzenie inicjatywy katolickiej i wyrabianie poglądu katolickiego na zagadnienia wchodzące w zakres A. K., d) szkolenie do katolickiego życia organizacyjnego i do apostolstwa katolickiego przez kursy, zjazdy, manifestacje i t. p., e) udzielanie fachowej porady i pomocy w organizowaniu A. K. i stowarzyszeń katolickich, f) popieranie katolickiego ruchu wydawniczego i propagandy wydawnictw z dziedziny A. K., g) wydawanie miesięcznego pisma dla spraw A. K. oraz książek, broszur i ulotek. Organem N. I. A. K., jest Naczelna Rada Akcji Katolickiej.

Centralę djecezjalną A. K. stanowi Djecezjalny Instytut A. K. któremu N. I. A. K. komunikuje swoje wnioski, inicjatywy, spostrzeżenia i publikacje. Zadania D. I. A. K.: a) tworzyć A. K. powołując do niej zrzeszenia niepolityczne a przez Ordynarjusza uznane za katolickie, b) rozbudowywać A. K. w djecezji i kierować nią, c) pomagać w organizowaniu stowarzyszeń katolickich, d) krzewić ducha apostolskiego w zrzeszonych w A. K. organizacjach i koordynować ich działalność, e) badać potrzeby sprawy katolickiej i zadania A. K. w Djecezji, f) badać sposoby skutecznego realizowania inicjatywy i wniosków N. I. A. K. Istnieje Rada Djecezjalna A. K.

Prezesa Parafjalnej Akcji Katolickiej zatwierdza D. I. A. K. na wniosek proboszcza. Asystentem kościelnym jest proboszcz.

P. A. K. a) spełnia zadania zlecone przez D. I. A. K., b) popiera rozwój organizacyj katolickich na swym terenie, c) budzi ducha katolickiego i świadomość obowiązku współpracy laików z hierarchją kościelną dla Królestwa Chrystusowego, d) wyrabia opinję katolicką, e) szerzy wydawnictwa z dziedziny A. K.

Stowarzyszenia wchodzące do A. K. zachowują swą autonomję, działają na zasadzie swych statutów, pod kierunkiem swych władz. Muszą jednak posiadać organizację djecezjalną, inaczej nie będą miały swego przedstawiciela w Radzie Djecezjalnej. Statut stowarzyszenia, które pragnie wejść do A. K. musi być zatwierdzony przez władzę kościelną. „Zrzeszone w A. K. organizacje są obowiązane wychowywać swych członków do apostolstwa świeckiego, wypełniać zlecone im przez A. K. prace i zadania w zakresie tego apostolstwa i brać udział w pracach i manifestacjach katolickich, zatwierdzonych przez A. K.". Ta praca apostolska, jako cel stowarzyszenia, jest warunkiem od którego zależy przyjęcie stowarzyszenia do A. K. („Prąd", 1930, październik).

Nowe metody werbowania członków zastosowało t. zw. „Harcerstwo" Robotnicze im. Marszałka Piłsudskiego, w odezwie czytamy: „...Postaramy się o to, aby wszyscy otrzymali mundury, by biedniejsi dostali obiady. Wszyscy będą ubezpieczeni od wypadku".

Podróże naukowe. Harcmistrz Rp. prof. dr. E. Piasecki odbywa jako delegat Państwowego Urzędu W. F. i P. W. podróż naukową do Węgier, Jugosławji i Rumunji, a harcmistrz dr. Stojanowski do Niemiec i Czechosłowacji.

Kącik harcerzy - bibljofilów

(notatki o harcerskich wydawnictwach poszukiwanych i zaofiarowanych dajemy bezpłatnie).

Poszukiwane.

„Skaut" warszawski, Tom. I., zeszyt 12.

„Czuj Duch" poznański, Rok 1926, zeszyt 3, i od 6 włącznie wszystkie jakie później wyszły.

Zaofiarowane.

„Skaut" lwowski, tom VII (rok 1919) komplet 20.—

„Ognisko" warszawskie, t. I (1922), t. II (1923), komplet wszystkiego co wyszło, 25.—.

„Harcmistrz" i „Wiad. Urzęd", tom VII, 1924. 20.—.

„Harcmistrz" 1922 tom V, 1922; tom VI 1923 po 20 zł.

OD WYDAWNICTWA.

Usilnie prosimy:

wpłacać prenumeratę tylko bezpośrednio na konto P. K. O. 10020;

reklamować natychmiast w razie nieotrzymania numeru w ciągu pierwszego tygodnia miesiąca („Harcmistrz" wychodzi około 25 i na 1-go powinien być u prenumeratorów);

pisząc do redakcji czy administracji podpisywać się czytelnie i podawać dokładny adres;

przy reklamacjach podawać dokładnie sumę wpłaconą i datę wpłacenia oraz w jaki sposób wpłacono (najlepiej wpłacać na P. K. O. 10020);

nie opóźniać się w opłacaniu prenumeraty; wobec ryczałtowego wysyłania numerów wywołuje to trudności techniczne, stratę czasu i koszta na korespondencję.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Zielna 35 m. 9. Telefon 701-20.
Redaktor: Stanisław SEDLACZEK.
Administracja: Zielna 35 m. 9; tel. 701-20, od 10 do 12. Konto P. K. O. 10020.

Druk. „LECH", Warszawa, Koszykowa 33